

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatti,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet”
és a s.-sztyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
ként kétszer:

szerdán és szombaton

Előfizetési feltételek:

helyben háshozhordva vagy

vidékre postán küldve:

Egész év . . . 6 ft. — kr.

Fél év . . . 3 ft. — kr.

Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petisörért, vagy

annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitlő sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

„NEMERE”

című politikai, társadalmi és közgazdászati lap
VII. évfolyam III. negyedére.

Előfizetési feltételek:

Julius—december . . . 3 ft. — kr.

Julius—sept. . . . 1 „ 50 „

Külföldre fél évre . . . 4 „ — „

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-
hivatalának Pollák Mór könyvnyomdájába
Sepsi-Szentgyörgyön küldendők

Előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyom-
mattathatunk.

A „Nemere” kiadóhivatala.

Bizhatunk-e a török fegyverek sikerében?

Altalanosan elterjedt nézet, hogy a török állam,
bármennyire lelkesítse is hadseregét a hazaszeret és a
vallási fanatizmus, a muszka roppant számú hordá-
nak sokáig ellent nem állhat. Azok, kik a török ügyet
veszve látják már előre, nem mérlegelik a török ál-
lam hatalmi súlyát kellően s nem ismeretesek a török
állam viszonyaira.

A török pártatlan katona, hazájáért minden per-
cen halni kész. A nemzeti bátorsághoz járul még azon
lényeges körülmény, hogy a török hadsereg teljesen
európai, a fejlett hadászati viszonyokhoz képest van
szervezve és felkészítve, ellátva a legújabb találmá-
nyu hadi eszközökkel.

Az 1828-iki hadjárat után Mahmud szultán ural-
kodása alatt, egy porosz őrnagy, báró Moltke vagyis
a mostani porosz fővezér gróf Moltke és több porosz
tüzérszáz 12 évig volt Törökországban, tanították és
reformálták a török sereget. Egy Kánic Ferenc nevez-
tű német utazó, 1860-tól 1870-ig többször beutazta
Bulgáriát és a nikamokot (sorezed) többször látta gyar-
korolni, nem tudta eléggé bámulni a dalásis termetű
legénységet s azoknak gyors és pontos mozdulatait,
végére azt a megjegyzést tette, hogy a török katona-
ság akármelyik európai hatalommal megmérkőzhetik.
Hogy az, a mit a török katonaságról írtam, ugy van,
bizonyított kezemmel levő munkájával Kánic Ferenc-
nek. Vegyük már most az 1876-iki harcot s úgy hiszem,
ez azt bizonyítja, hogy a török fegyverekben lehet bízni.
Mi a török vezéreket illeti, azok részeit Párisban,
Brüsszelben, és Bécsben végezték katonai tanulmányai-
kat s az 1876-ik évben bebizonyította Kerim pasa,
hogy ő nemcsak jó stratégikus, hanem szükség esetre
az oroszánbört is meg tudja toldani a rókabőrrel.

S milyen ehez képest a muszka sereg? Érzéket-
len tömeg, mely lelkesülni nem tud, melynek magasz-
tosról fogalma sincs, melyet nem egy magasztos esz-
me lelkesít a harcban, hanem a kancsuka kerget,
mint akaratnélküli juhnyáját, a muszka világhódító ter-
vek létesítésére.

Az orosz seregben nincs egy mákszemnyi lelke-
sítés is, a hadsereg újabb szervezése és beosztása
hiányos s a leggyakorlatiatlanabb. Sokan azt is tudni
akarják, hogy a nagyherceg a sereg fővezére s a leg-
rosszabbtól tart és seregeiben annyira nem bízik, hogy
féltelmét a bizonyos kudarcától el nem tiltolja. Ha igaz
volna az, hogy az oroszok oly győztesen nyomulnak
elő felé Aszsiában, akkor a Duna mellett nem volnának
ugy lehangolva; de hogy ezt a levertséget palástol-
hassák, újja szervezését a seregnek adják idokul, s
ezt a hiányos szervezést csak most veszik észre. Ezt
el lehet hitetni egy gyermekkel, de nem egy szakér-
tővel. De ha a fővezér is már ugy el van oltogdve:
mit lehet a közlegénytől kívánni? Egy fővezér, ki
még a harc kezdete előtt le van hangolva s katonáiban
nem bízik, a nem győz. A fővezérnek lelkesíteni kell
katonáit; ha azok nem ért, tegye le a fővezér palást,
mert többet ért, mint használ. De mit mondok! Le-
het-e az orosz katonát lelkesíteni? vagy van-e neki
a lelkesedésről valami fogalma? Ugy hiszem, hogy
sem az egyikhez, sem a másikhoz nem ért. A múlt
évben a „Ruski Mir” ugyan tudott pattogni és fenye-
getni; tessék már most, és mutassák meg az or-
szok, hogy tudnak vitézek lenni. „Hic Rodus, hic sal-
ta.” Egy krakói tudósító jun. 4-ről azt írja, hogy az
orosz sereg betegség és szűkös által 25 ezer emberrel

már többet veszített. Mi a szűkösöt illeti, az félszből
s elkedvetlenültségből történhetik; mi a betegségeket
illeti, azok éghajlati viszonyokból vagy rossz ételmezésből
következhetnek. Az utóbbit ugyan rossz-lábon állhat,
mert a „Hamburger Correspondent”-nek írják: „Az
orosz katonaság kenyere leírhatatlan rossz. A kenyér in-
kább hasonlít sárhoz, mint eddelhez s nincs az a kés,
mely el tudja vágni. Vízben kell lágyítani. Csodálatos,
hogy ehettek eddig is azt a kenyernek csufoit sarat.”
Ha az ételmezés így történik, akkor ne csodálkozzunk,
ha a kórházak megtelnek.

Ilyen hadsereggel lehet nép- és jogtörő háborút
folytatni, de eredményt vívni ki s a kivívott eredmé-
nyeket meg is tartani — nem.

Sokat emlegetik a Dunán való átkelést. Eddig-
el csak a próbálás mellett maradt. Az eféle próbál-
gatás nagy hiba, mert ha nem sikerül, erősen lehan-
golja az orosz katonaságot, átellenben a török katoná-
ságot nagyon bátorítja. A hídverésnek egy bizonyos
nap, egy bizonyos órában minden ponton, hol hidat
kell verni, egyszerre kell megkezdődni, s annak, ha
szerekenként is hullanak az emberek, menni kell. Nem
veszi-e rossz neven a tisztelt olvasó, ha a katonai híd-
verésről kevéssé terjedelmesebben szolok? Előrebos-
csátom azonban, hogy ezelőtt 52 évvel tanultam, te-
hát nagybörzést már el is felejtettem; így hát ameny-
nyiben még emlékszem, a fő vázlatra szorítkozom. A
katonaságnál háború-időben ha szükséges, különbféle
hidakat szoktak használni; de a jelen körülmények
kört a Duna átmenetelére nem használhatuk az or-
szok mást, mint hajóhidat. Azon tisztelt olvasók, kik
Pozsonyban voltak s a várossal szemben fekvő szigetre
a hajóhídon átmentek, azok a katonai hajóhidnak ha-
sonmását már látták. Azon t. olvasóknak, kik nem
látták, bátorodom egy gyenge fogalmat nyújtani. —
Minekeltőtte egy status háborúba bonyolódik, a szűk-
ségeikkel jól el kell hogy lássák: seregét, és ha ne-
talan hidakra szükség találna lenni, azokat készen a
sereg után kell vinni. A hajót, melyet a katonaság-
nál hídverésre használnak, franciául és németül „pon-
ton”-nak nevezik. Egy ilyen hajó valamivel kurtább s
egy harmadával keskenyebb, mint egy Maros-Portusi
sós hajó, de a két vége emeltebb s oldalfalai magasab-
bak, mint a sós hajónál. Ha az ember a hajót madár-
távlatból nézi, hegyes tojásdad alakja van. Minden
egyik hajónak külön szekere van, melyre a hajó egy
ajtóhoz hasonló két támaszra a fenekével felfelé le-
lángoltatik. Minden szekérbe legalább is 4 kemény,
16 markos móló van befoga. Minden hajószekér
után megy talán 5 vagy 6 legény, melyeket hidászok-
nak (pontonier) neveznek. A hidászok kiválótól ke-
mény testalkatúak legények s egynek sem szabad 5
láb 7 hüvelyknél kisebbnek vagy nagyobbknak lenni;
ez azért van, mert sokszor a hajókat kisebb távolságra
a vállukon kell hogy vigyék, tehát hogy a terít egy-
formán legyen felosztra. Minden két hajószekér után
megy egy harmadik, bornálval, egy hüvelyknyi vastag
deszkával, karfával megrakva; itt is talán 6 legény
van, amellyel ász, csákány, bárd stb. a szekérre föl
van rakva. Minden két öre számított egy hajó. Ed-
dig szerencsésen eljöttünk, de már most kezdődik a
fekete leves. Minekeltőtte a hídveréshez fognak, elova-
golnak a tábori tőrszkar tisztek a folyó partján s ki-
szemlélik a hídveréshez alkalmas helyet. Erre vissza-
térnek a kiket le nem löttek vagy meg nem sebesít-
tettek és rövid tanácskozás után elhatározzák, hol kell
a hidat verni, s a kiszemelt pontokat tüstént meg is
erősítik s úteggelk ellátják. Ahogy az ellenfél a dol-
gozat látja, tüstént löni kezdi a dolgosokat s a med-
dig a dolog foly, szüntelen lövi őket; azonban a par-
ton felállított útegek védik a dolgosokat. Ha az átkelő
pontok meg vannak erősítve, a hajók előjönnek s eze-
ket az ellenfél golyóval és kartácsal löni kezdi ne-
héz (12—18 font) útegeiből; a felelet nem marad el.
Ahogy a hajókat leszedték, az erősített ponton felül,
a vízbe bocsátják és két-két hajót összeillesztenek és
bepadolnak; a hajók 2 öl távolságra vannak egymás-
tól. Ahogy ez megtörtént, az összekapcsoló hidakatok
levezetik a viz mentén azon helyre, hol a hidnak ál-
lani kell. Itt a tagokat ahogy jönnek, összeillesztik és
minden hajónak a végéből egy-egy horgonyt a vízbe
vetnek; mindez a legkeményebb különböző ágyutüze-
lés alatt történik. Ahogy a hídállítás halad, a készen
tartott gyalogság nyomul rajta elő felé. De már most
az ellenfél a tábori ágyukat is kezdi használni, ha
még közelebb jönnek, akkor az apró fegyver is kezd
szerepelni; végére szuronyra megy a dolog, s ha a
támadó visszaveretik, a hid is összerombolhatik, vagy
elégítik, s újra kezdheti a dolgot. — Itt elbeszéltek a
hídverést a papirosos s úgy hiszem, hogy mindenké-
pp azt fogja mondani, hogy ennek fele sem tréfa; de hát
még valójában? Aki egy ilyen hangverseny alatt szé-
pen össze tudja venni a bokáját, az aztán legény. Ne
csodálkozzunk tehát, ha az oláhok Kalafából meg-
-

gaskodtak, vagy ha attól tartanak, hogy míg a Dunán
átmennek, megtizedeltetnek, de csak tudják átmenni.
Még attól is tartanak, hogy egész zászlóaljuk elpusz-
tulhatnak. Nem mondom, hogy nem, mert hej! a Duna
széles, sok idő kell, míg oly gyilkos tűz között az em-
ner a tulsó partra sétál!

Minden arra mutat, hogy a török állam a muszka
hordák előnyomulását megakadályozhatja, vagy ha a
tömeg által le is veretik, pyrhusi győzelem lesz az a
szlávok uristendé nézve, melyhez hasonlólt még ellen-
ségének sem kívánhat.

Adja az ég, hogy a török fegyverekbe vetett
bizalmunk valószínű, hogy fényes győzelem kísérje a
nemes, hazáját és vallását forrón szerető török nép
fegyvereit!

Ugy legyen! !

Lukács Károly.)*

* Tisza miniszterelnök a képviselőház 15-iki
ülésén válaszolt Irányi interpellációjára a keleti kér-
désben. Többek közt mondá: A berlini memorandum,
a konstantinápolyi értekezlet határozatai, a londoni
jegyzőkönyv, mindannyian azt célozták, hogy a béke
lehetőleg fentartassék s a törökországi keresztények
sorsán javítva legyen; neholgy Ausztria-Magyarország
érdekeivel ellenkező alakulatok jöjjenek létre. Ez ok-
mányok legfőbbjé a párisi szerződést aláírt hatalmak
készíték közösen; az okmányok nem állanak ellentét-
ben Ausztria-Magyarország érdekeivel. Irányi viszon-
válaszra Tisza azt jegyzé meg, hogy a kormány egy-
előre inkább ócsárlótani hagyja magát, mintsem a
monarchia érdekei ellen való politikát kövesse. E po-
litika háborúba kevert volna bennünket. A miniszter-
elnök még constatlja, hogy a hatalmak közt most
barátságosabb viszony áll fenn, mint valaha. — Tisza
válaszát a ház többsége tudomásul veszi.

* Arad város közgyűlése az orosz-török háború
ügyében a következő határozati javaslatot fogadta el
egyhangulag: „Az Aldunánál és határaink közelében
kereskedelmünk és állami biztonságunk veszélyezteté-
sével az oroszok és törökök közt folytatott, a Keletre
nézve epochális, a monarchiát és különösen Magyaror-
szágot oly közelről érdeklő, a hadviselő felek fanatis-
musára való tekintettel pedig előreláthatólag hosszú és
kiszámíthatatlan válságokat előidézőhető háborúval szem-
ben a nemzet, dacára a kormányhoz többször és több
oldalról intézett interpellációknak és arra adott felele-
teknek, mai napig sem lévén az e kérdéssben irányul
szolgáló politikára tájékozva, és megnyugtatra arra
nézve, hogy mikor találtatnak a monarchia és külö-
nösen Magyarország érdekei veszélyeztetve, indítvá-
nyozzuk: intéztessék felirat az országgyűléshez, mely-
ben a nemzet közvéleménye és érdekeinek megfelelő-
leg Törökország integritása megővésének szüksége és
a keleti keresztény népeknek adandó korszerű refor-
mok hangsúlyoztassanak.”

* A török köznyelvterkölsön mint a „D. News.”
írja 50,000 fontra fog kiterjedni s 10 százalékot biz-
tosít az írónak. Egyszeresmind a törlesztési hányad 5
százalékban lett megállapítva. Az ország minden pénz-
váltója, birtokosa és bankárja felszólítottik, hogy a
papirokat vásárolja. — Minthogy az egyptomi kölcsön
után a szelvények bevéltására már be van szervezte
pénz, a török papirok értéke is szilárdabb lesz.

„El a pártoskodással!” — erre szólítja fel a
„Saturday Aewien” az angolokat s utal a muszka had-
erőre, mely sokkal nagyobb mérvű, mintsem hogy el
lehetne hinni, hogy csak a keleti keresztények sorsá-
nak enyhítése volna célja. Hazaftalan dolog most sze-
rinte az angol kormány elhatározását zsibbasztani.

A háború.

A cserkeszek szabadságharca.

A „Daily Telegraph” stüργyzei jelentik:

A partokon mindenütt kísérletek történtek, a ben-
szültöttek mindenütt roppant gyámlóltásban részesítik
a sereget. Keresken kijelentették, hogy inkább akarnak
meghalni, mintsem a muszka iga alatt görnyedezni.

Nagy reményeket fűznek ahoz, hogy Anglia eset-
leg közbe lép, és a muszka iga visszahelyezése meg-
lesz akadályozva. — A küzdelem így oly vérmes, mint
elhatározott.

Fazli pasa jelenti Szukhum-Kuléból a konstanti-
nápolyi hadügyminiszternek:

A benszültött cserkeszek rendkívül lelkesültek s
a háború oly népszerű a muszka ellen, hogy még a
cserkesz gyermekek is fegyvert kérnek.

A lázistani hivatalos stüργyzei jelenti, hogy a tö-
rökök áttörték a határon, a muszkaikat elkergették s
három kozákt elfogtak.

*) Cikkrőlől cikkek részből átalakításért bocsánatot ké-
rünk. Ezt tennük kellett, mert a cikkek, melyre a mostani válassz
lett volna, nem volt tendenciosus. Szerk.

Az ázsiai muszka haderő hátrálása.

A „Daily Telegraph“ sürgönyzik az ázsiai harcokról e hó 11-éről: A muszka haditerv hirtelen megváltozott s most a Bogkas-szorost tartják megszállva. A gurdzi bogkasi magaslatoik igen erősen vannak ellátva s itt a muszka támadás zátonyra talált. Alig egy negyedóránál állnak egymástól. A muszka Oltiból kiszorultak s Penek felé hátrálnak. Resid és Hussein pasák szállták meg jelentékeny haderővel Olti. — A belegi-achmedi cserkesztő kacsát fentartja a „D. N.“ levelezője.

Kars körüljárásról lemondtak a muszka, mivel valószínűleg az őrsereg vakmerő kirohanásai nagyon megtizedelték a most a muszka határ felé foglaltak állást.

Livana irányában Batum mellett tűzharc folyt.

A dunai harcokról.

Hogy a dunai átkelését elhalasztja a muszka, azt a „Daily Telegraph“ levelezője is megerősíti: Ferenc József azt a biztosítást kapta Sándortól, hogy Ausztria-Magyarország érdekeit ő egyelőn becsüli a saját érdekeivel. Békés bajlamiról ír, de hadserege részére most kétszeres gyorsasággal szállítják Galicián át az élelmi szereket.

A dunai átkelés okai: a muszka pusztulása; a mecsáros levegő tönkretette a katonaságot. Azonkívül várják a rácsok és görögök segélyét is. Szat.-Pétervárról a következő magánürgönyök közli a „France“:

Tiflisből jelentik, hogy az orosz sereg Monamara előtt táboroz.

Az oroszok kiszorítása Oltiból Isbir felé megerősítést nyert. Olti dres. Egy új circassiai sereget küldöttek a törökök az abcházok földre.

Szerbia pénzügyi helyzete nagyon válságos. Az orosz főparancsnok és a román kormány között végleg el lett határozva, hogy a román sereg a háborúban részt vesz.

Azon hír, mintha Oroszország még utolsó jegyzéket intézne az átkelés előtt a portához, nem való.

A „Times“ egy bécsi táviratot közöl, mely azt mondja, hogy Gorcsakoff jegyzéke már valamennyi hatalommal közöltetett, de úgy mond a távirat, a várakozást nem elégítette ki.

A „F.“ egy távirata szerint a törökök Karsból egy kirohanást intéztek, mely azonban a törökök visszavonulással végződött. A török számos sebesültje mellett, a muszka közül csak hét sebesült meg (?)

Erzerumból a következő táviratokat kapja a „Reuter-ügynökség“ Londonban:

A muszka jobb szárny, mely 4000 emberből és 9 ágyúból állott, Oltit képtelen volt elhagyni és Peniába vonulni. Mielőtt Oltit elhagyták, fegyvereiket és készleteiket a vízbe dobták és az élelmiszereket a parasztok között osztották el. Egy török hadtest 6 dandár és 1000 lovasokból elfoglalta a megmaradt készleteket és magához ragadta. A muszka balszárnyától egy osztály Mola-Szulejman és Toprok-Kale felé vonul. 110 lovas önkényes érkezett Sirasról Erzerumba.

Jun. 12. 2000 ember ember, nagyjából fegyvertelen, érkezett ide. Kars erősen áll. Mukhtar pasa a Songhianli hegyeséget Oltitól Delibabog tartja megszállva. A török seregek sok betegséget, orvos kevés. A hideg tartós.

A „Turquie“ török lap Ali Saib és Mehemed Ali pasák két montenegrói táviratát közli. Ali Saib jelenti, hogy a montenegróiak két nehéz ágyúval Spuzt lövöldöztek. Ali Saib két osztályt megátámadta őket. A harc kemény volt és 7—8 óráig tartott. A törökök előbb a Kokorina, aztán a Martinec magaslatokat foglalták el.

Mehemed azt jelenti, hogy hadosztályával csak gyenge ellentállásra talált, mely azonban nagyon is heves volt, midőn a törökök a montenegrói határhoz közeledtek. Négy óráig tartott a küzdelem, míg a montenegróiak visszavonultak és a törökök Nahia-Balat megszállták. Mindkét tábornok jelenti, hogy nagy veszteség nem érte. Mehemed bizonyítja, hogy a montenegróiakkal sok harcra volt hajlandó és a montenegróiak borzasztó kegyetlenségeiről tesz jelentést, melyet mohamedának és keresztényeknek elkövettek.

Ázsiából a törökökre nézve kedvező hírek érkeznek. Mukhtar p. serege Trapezuntnál körülbelül 12 ezer emberből áll s segélycsapatot kapott és egész állásponjtját a legkitűnőbbnek mondják a legújabb hírek. Kars, mely őrsége naponkénti támadásokat ver vissza, úgy látszik, erősebb parancsnokkal bír. Majd minden nap kitörnek az erdőből és apró sánccokat emelnek, mi által az ellent arra kényszerítik, hogy előbb ezeket rombolja le, s csak aztán támadhatja meg a főerődöt. A félelem itt teljesen elmúlt, melyet a gyakran megjelenő muszka kémszapatok idéztek elő.

A kurdok azonban minden ellentállás nélkül adják meg magukat. De ez nem is csoda, mert a kurdok közönséges rablók. Ha kiliátas van haszonra, harcolnak, ha nincs, elárulják fegyvertársaikat.

Ardahan parancsnoka haditörvényszék elé állított a hadseregéből 2000 fő Erzerumba vonatott.

Szukhum-Khaléban a lázadás roppant terjedéséről sürgönyöznék. A parancsnok intézkedéseket tett, hogy az ázsiai muszka hadak utját bevágja.

Táviratok.

Bécs, jun. 15. Konstantinápolyi hírek szerint a portát nem lepte meg Milán plojei utja. Hetek óta elváltak készülvén ily fordulatra, s a török hadsereg a szerb határon úgy van föllálítva, hogy akár a szerbek, akár az oroszok tesznek ez oldalról ellenséges mozdul-

latot a török hadak egy része még idején elhárítandja a kísérlet veszélyeit. Valószínű egyébként, hogy a porta Belgrádban Milán visszatérése után a latogatás politikai jelentősége s Szerbia további szándékai felől tüzetes fölvilágosításokat fog kérni, noha az angol és osztrák befolyás a lépésről a portát lebeszélni érdeklik.

Bécs, jun. 15. Beavatott egyének állítják, hogy az orosz műveletek a Duna mellett azért haladnak oly lassan, mert az orosz vezénylő három óra való erejét s annyi hadiszeret hordat össze Romániában, a mennyi a Dunán túl bizonytalan requisitit föllesége se teend, az erőles actióit pedig minden főnádak ellen biztosítja. Amint az együtt lesz, az átkelés azonnal megtörténik. (De csak úgy, ha lehet)

Bécs, jun. 15. Egy hír szerint, amely igaz is lehet, az osztrák pályának, nem kétszeresült, hanem — hidverési anyagot szállítottak Romániába az oroszoknak, kik e materialeból oly roppant mennyiséget halmoztak föl, hogy akár husz (?) ponton egyszerre tehetnek vele kísérletet az átkelésre.

Bécs, jun. 15. Orosz részről állítólag hivatalosan figyelmeztetni készülnek az osztrák kormányt azon erkölcsi hátrányokra, amik az oroszokra a magyar képviselőház és saját, bizonyos lenyeg' apok és körök ellenséges magatartásából és hazug hírből áramlanak. Megeshetik, hogy Galiciában a saját legközelebb rövidebb póráva fogják, s kétséges felállás tény, hogy az eddig elfogott levelek kivétel nélkül a lengel-török legio érdekében kifejtett tevékenységük áldozatai. Az hogy az orosz nihilistákkal cimboráltak vagy, hogy az internacionale titkos ügynökeiként szerepelnek, az osztrák félhivatalos sajtó hazug ráfogása.

Bécs, jun. 15. A „M. H.“ tudósítója írja: A meghatározottabban jelenthetem, hogy az oroszok rovására eső mozgósítás alaposan informált közök itt annyira lehetetlennek tartják, hogy szerintök Andrássy grófnak állásába kerülne, ha legfelsőbb helyen ilyesmit komolyan merne ajánlani.

London, jun. 15. A „Sandar V.“ és „D. T.“ táviratai egyhangulag azt jelentik Erzerumból, hogy a törökök Karsból az oroszok támadását véresen visszaverték.

Prága, jun. 15. Cseh körök a dunai átkelés alkalmára tüntetésekre készülnek. Egy nagy Husz-tünpely van előkészületben.

Bécs, jun. 15. A börzén ma az a hír terjedt el, hogy a muszka megállottak Kladovát.

Prága, jun. 15. A „Bohemia“ buktorei jelentése szerint a cár elnökelete alatt megtartott legutóbbi haditanács majdnem haditörvényszék volt az orosz vezérkari fölött. A cár számon kérte a késedelmezés okait, s elégedetlenségét fejezte ki a vezérkari főnök működése fölött. Turnu-Magurelinél koncentrált seregek előkészületeket tesznek az átkelésre.

Zimonyban, jun. 15. Jól értesült egyének azon körülményben, hogy Risztics Milán fejedelem kíséretében Plojesticbe utazik, a cár ellenséges érteletét látják Ausztria-Magyarország irányában. Milán fejedelem az orosz hadesapatoknak Szerbián leendő átvonulásáért O-Szerbiát és Boszniát fogja a cártól kérni. — Szerbia 60,000 főnyi segédszapatot állít. Az omladina ismét teljesen biztos a cár kegyéről.

Bécs, jun. 15. Berlinből távirják kiegészítést a legújabb orosz jegyzékről eddig megjelent közleményekhez: Oroszország nem szándékozik sérteni az angol érdeket a suzi csatornán, s határozottan kijelenti, hogy actióját, Egyiptomra ki nem terjeszti. Örményországot illetőleg kijelenti, hogy nem törekszik semmi oly cél elérésére, mely Anglia érdekeit a perza öbölnél károsíthatná. A jegyzék Stambul megszállását nem érinti, de kijelenti, hogy Oroszország nem öhajja Konstantinápoly bírástát, ellenben a keresztény tartományokat illetőleg messzebbi követeléseket tesz. Legnehezebb pont a Dardanellák kérdése, melyre nézve az eddigi állapot gyökeres megváltoztatását sürgeti Oroszországtól.

Konstantinápoly, jun. 15. Tegnap a Séraskairben a szultán elnökelete alatt haditanács tartott. A muszka még mindig csak próbálgatják a dunai átkelést, — de nem sikerül. — Kars még mindig víztől ellentáll. A egyiptomi hadosztályok holnapra vártnak s azonnal a harcra fognak menni. A bolgár küldöt-tet tegnap fogadta a szultán.

Bécs, jun. 15. Ma újból öt egyén fogatott el, kiknél orosz és lengyel nyelven írt levelek találtak, melyek constatálják, hogy Oroszország és Ausztria államszervezetének megbontására internacionalis propaganda létezik.

Szerbia és az oroszok.

Részt fog-e venni Szerbia a háborúban? — oly kérdés, melyre a felelet a jelek után itélve, csak az lehet, hogy: igen. Szerbia későbbiséiből már nem csinálnak titkot, s habár a „hivatalos Oroszország“ az utolsó pillanatig főn akarván tartani annak látszatát, mintha Szerbiát minden áron lebeszélni sőt eltiltani ügyekeznek a fegyveres fellépéstől, — ez alakoskodás köpenye alól nagyon is kilátás a lólab, s ama körülmény, hogy Milán szerb fejedelem még e hét folytat személyesen tisztelni fog a cárnál, a kivel hírt szerint egyébiránt már titkos egyezsége is lépett volna, — tehát e körülmény napnál világosabb fényt vet az ottani állapotokra és törekvésekre, melyeket többé félreismerünk nem lehet.

Hogy pedig a titkos mihely kohójában mit kovácsolnak, arra szintén ujtmutatást találunk az orosz lapok cikkeiben, melyek egymást fölülmulni igyekeznek Szerbia bizgatásában és bátorításában. Így a „Moskovski Vjedomosti“ nagyon természetesen találja, ha a szerbek, „kik már az orosz háború megkezdése előtt vértök áldoztak a szlav ügyért,“ most Nisch ellen indulnak. Ugyanezen lap egyzersmind formaszereint inti Ausztriát, hogy ez esetben ne tegyen kísérletet Belgrádot megszállni, mert nem állhat Ausztria érdekében, miszerint Oroszországgal viszályba bonyolódjék. — Ugy hisszük, ez eléggé érthetően van mondva, s e fenyegetésből következtetve még megtörténhetik, hogy — bármennyire igyekeznek is az Ausztria és Oroszország közti barátságos viszonyt rózsás színekkel festeni — talán utóvégre mégis csak muszkát fogunk látni. Node ne vessük falra az ördögöt!

Trónkövetelők a muszka seregben.

Mint hírlik Don Carlos már elutazott a dunai muszka seregehez, hogy a harcosok sorába lépve a török ellen harcoljon. III. Napoleon fia pedig egy levélben kérdést intéz a muszka cárhoz megenged-e, hogy ő is harcolhasson a török ellen. A két trónkövetelőnek, addig is míg kormányzási gondok foglalnak el, egy kis időtöltésre van szükségük és ez időtöltésből valószínűleg hasznos is reménylenek, huzni. Őnfeláldozásuk által lekötelnézni reménylik a muszka cárt is, kitudja, a cár is lehet néha jövedvében, hát ha valami ígéretet tesz. Ígéreteiben a cár még sehol és semmi körülmények között nem fővénykedett.

Don Carlos ugyan egy jó időre meg van bénítva terveiben, de annál mosolygósabban sít a remény napja Lulurá „IV. Napoleonra.“

A „F.“ ugyanazt mondja, hogy Fourton sem klerikális sem bonapartista, hanem közepes valami és csupán azzal valóható, — ha egyáltalán vádunk tekinthető — hogy a tettek, a hirtelen elhatározó tettek embere. De hisz ki akarát Fourton mással valódni, mint épen a „hirtelen és elhatározó tettekkel“? Ha a köztársaság megbukik és a trónon ismét fejedlem, egy Napoleon fog látni, ki fogja Fourton mását, mint egy „hirtelen tettel“ valódni?

Lulu tehát jó remény fejében beáll muszkanak és fogja verni a törököket. Szerenzen ott olyan babérokat, aminőket a francia nemzet kíván neki. Ohajjúk.

Mire vár Anglia?

Anglia egy látszik, most arra vár, hogy előbb Ausztria-Magyarország tegyen lépést. Mig Ausztria tétlen, ő sem akar mozogni, legalább azt olvashatni a „Times“ legújabb cikkében.

„Van egy állam“, úgy mond a „Times“, „melylyel Oroszországnak előbb egy kis szomszédja valója lehetne, mielőtt Konstantinápolyt fenyegethetné és mely állam állását Romániában tarthatatlanná tehetné. Ez ez állam Ausztria.“

Mig ez állam nyugodt, nekünk semmitől sem kell tartanunk, minket nem érdekelt annyira Törökország, mint Ausztriát. Ezen szempontot Suvaloff valaszánál figyelem nélkül nem hagyhatjuk.

Oroszország beleegyezik abba, hogy az európai hatalmak határozzanak Törökország és a Közép- és Fekete-tenger hajózása felett. Ezt el lehetett várni, mert egy állam sem lehet oly könnyelmű, hogy az összes hatalmak ellenségeskedését maga ellen felhívja.

Igy folytatja cikkét a „Times“ végig és ajánl további tértelenséget.

Bismarck szava Ausztria-Magyarországról

Az öreg német államkancellár kijátszotta a világot, s a „National Zeitung“ ot szerencsésleti egy idő óta aulgalmaival. Vajjon nyugodtan nézheti-e Ausztria-Magyarországtól a háborút, azon biztosítás nélkül, hogy Muszkaország nem feledkezik el köteleimről? — Erre a kérdésre a „N. Z.“ így felel magának: „Nem azt akarjuk mondan, hogy Muszkaország talán nem feledkeztetik el; semmi esetre sem. A muszka tervek, bármily világosak és szennytelenek legyenek is az egyes orosz államférfiak agyában vagy a cár fejében, egyszerűen benyomások és tükörképek, melyek megváltozhatnak. Nem csak mi nyugatiak találunk azt furcsának, hogy egy oly birodalom, minő Muszkaország, életerejét tegye kockára csak azért, hogy néhány millió barbárt a boldogabb túlvilágba küldjön. Muszkaországban sem rejthető ott oly sokáig ez eszméért a nemzeti lelkesedés, hogy ma már kézzelfogható tervek merültek fel eltagadhatlanul, melyek azon napsugarak gondolatban már szépen megérlelődtek. Ma olvassuk, hogy Anglia nem engedi a suzi csatorna semlegesítését, hanem ott kizárólagossá teszi hatalmát, úgy a muszka is meg akarja nyitni hajóhadának a Dardanellákat. Attól félünk, hogy Muszkaország a lehető legtovább fogja eltiltani terveit és sok caep vér esik a tengerbe, sok caep vér esik a földre, mig meg fogjuk tudni, mit akar Muszkaország.“

Róman lapszemle.

A mi törökjeink.

(Egy debreceni levél a brassói „Gazeta Transylv.“ 41-ik számában.)

Mig a keleti törökök, a humanitás és kereszténység barbár elnyomói készülnek a birodalmakbéli keresztény népek felszabadulása ellen harcolni, — a mi

ázsiai ejusdem forinae törökjeink teljes erejükből azon igyekeznek, hogy a török irtó riokonszenzes érzelmeket nyilvánítsák, kiknek vértük most is ereikben foly, azon barbár vadak iránt, kiknek borzasztó jogtalansága, rablása, népeket kiirtása még pártját nem találta. Mig azok a modern civilizáció s a szent igazság ellen harcolnak, addig ezek az együtt lakó nemzetiségek megfojtására törnek, elveszik mindenüket, hogy maradjanak a fakapánál, iskoláikat bezárják, tankönyveiket elkobozzák, erőszakkal magyarosítják s politikailag megölik. S pokoli céljuk elérésére minden látható s nem látható eszköz felhasználnak, s drákói céljuk elérésére ép a nemzetiségek izzadságából kifacsart pénzt használják fel, építve e pénzből egyetemeket, színházakat. (Itt elmondja, hogy minden rosznak oka a magyar érzelmiség, mely a magyar népet igazítja s a romának ellensége, s minden áron magyarosít.) S mégis kívánjuk, hogy a román Magyarország hű polgára legyen. A román most is szereti hazáját s uralkodóját, a császárt, — de gyűlöli ellenségét, a jogbitorlókat! (A kancsuka majd kiabrándítja az elégtelenséget ideitlen heseit. Szerk.)

Szláv lapszemle.

A zágrábi „Národne Novine“ korainak találja most már a békéről szlávai, a mikor még a háború tulajdonképp nem sem kezdődött. A mig az oroszok a Dunát át nem lépik s Bolgárorszába hatolnak: addig a háború még kezdetét sem vette; annál kevésbé lehet tehát a béke esélyéről beszélni, a mint hogy a korán szárnyra bocsátott hírek illetékes helyről a legbiztosabb módon meg is cáfolattak. A zágrábi hivatalos lap ezután ismétli azt, a mit a háború kitűzése óta már többször felhozott: hogy tudniillik Oroszország a mostani hadjáratban nem folytat hódító politikát, s ép ezért joggal követelheti Európától, hogy annak idejében oly békét köthessen — minden beavatkozástól menten — Törökországgal, a mely legalább erkölcsi nyeresémenyék felel majd meg a mostani háborúban hozott áldozatainak.

Az újvidéki „Srbzskii Narod“ szerint Szerbia trónján már nem az Obrenovicsok ülnek, hanem a nagy Obrenovics Mihály gyilkosai: Risztics és Ivánovic Vladimir, kik az ifju fejedelmet bábba tévők, a ki tehetetlenségében hálójukból ki nem szabadulhat. Az emberiség s a szerb nép érdekében felhívja tehát nevezett lap a nagyhatalmakat, vegyék védelmükbe Szerbiát, illetve a szerb népet a szerb kormányon lévő keresztény törökök ellenében, hogy ne inficiálják többé a népet Szerbiában, ne az osztrák-magyar birodalom egyfajta békés állampolgárait. Az ottani állapotnak véget kell vetni, erre a három császári szövetség valóban nemcsak az ottani szerencsétlen népre való tekintetből, hanem tekintettel Ausztria Magyarországára is, mely oly inficiált állapotokat közvetlen szomszédságában nem tűrhet tovább.

A zágrábi „Obzor“ a pápai fogadtatást említve, a magyar küldöttségről azt állítja, hogy a horvátokat saját általvaló gyanút készült bemutatni: a pápa ő szentegye azonban jól tudván, hogy a horvátok külön nemzet, külön területtel és külön királlyal, ezeknek adta az elsőbbséget.

Petőfi él!

A szélrózsa minden irányában elterjedt a hír, hogy: Petőfi él!

Akit megirattunk, mint költészettünk legnagyobb csillagát, kiért gyászoltunk lélekben mióta elvesztettünk hittük, kinek azért nem emeltünk szobrot, mint Mátyás királynak, hogy „emléke nem kért oszlopot ércből“ — él, a legszabadabszgeretűbb szív még dobog az ölmányák mérges levegőjében. Vajjon annak számára terem-e oly nemes érc a föld keblében, mely elég szilárd és fényes legyen nagy nevéhez? A költő egy világ egy emberbe zárva — mondja Hugo. S ez a világ még a miénk, ha a hír nem csal. Ha a költő él, ha visszajőne, oh, az lesz az ország zengés, népköltés; folyam lesz örömkönyűinkből s uszva jő meg rajta.

Egy hosszú, kinos korszak szenvedéseit elfeledtetni velünk a viszontlátás kéje. Vajjon a sors érdemesit-e annyi öröme, hogy karunkat kitarhassuk az ő ölére? Nem pusztá lé, nem csalódás, nem álmoképet fog melegeiteni szívünk lázas dobbanása, hanem őt, a jók javát, a szabadság kiszívott vértanúját.

Az örömköny elborítja szemünket gondolatára is annak, hogy lesz lelünk legtitkosabb gondolatainak, — vágyainak tolmácsa, a kinek mondjuk:

„Menj tehát!
Előre is egy nemzet megy veled,
Hogy dobbanásitól megrendül a föld
S anyaglábról ércoklossá lehull!
Kiáltás hát! Kezd reá dalod!“

Petőfi él!

E cim alatt a kolozsvári lapok riasztó cikkeket közölnek egy bizonyos Monosses Dániel valómai alapján, kinek állítása szerint a szibériai ölm-

bányákban még ma is sok magyar sanyarog. Monosses saját viszontagságait a kihaltató kolozsmegyei hatóság előtt így adta elő:

1849. május 24-én Kolozsvárt besoroztatott a 67-ik honvédszázalóba, melynek akkor parancsnoka őrnagy Tolnai Gábor volt. Kolozsvárról Csikszerebába vitették, a hol egy csatában jobb lába combján kapott seb következtében kórházban 9 hétig fektült. Itt mintegy 200 más beteggel együtt a muzsák kezébe esvén, előbb Bukuresztbe szállították, majd Szpetervára s onnan az ölmányákba vitték, hol 5 évig mint munkás tartatott. 5 év letelével 1854-ben besoroztatott a 8-ik gyalogezredbe s a törökök elleni hadjáratba vitették. A háborúban két sebet kapott, egyet homlokán, egyet lábában. Mint sebesült Rovác, Blangoie, Vodie stb. helyszégekben fektült.

Az oroszok folyó 1877. január 24-én bocsátották szabadon többekkel együtt, 385 frt és utlevéllel ellátva. Még az nap hajóra szállva, a jeges tengeren Észak-Amerikába, onnan 3 hónap múlva Velencébe szállították, honnan vasuton Bécsbe vitették. Bécsben három napot töltöttek, itt 5-5 frtot kaptak. Bécsből Kolozsvára s innen május 10-én Szováthra érkezett. Elbeszélése szerint Magyarországból s Erdélyből Pétervárt mintegy 2775-en voltak muszka fogságban, vegyesen magyarok, szászok, oláhok, zsidók, honnan többfelé lettek szétszórva. Ő 482-ed magával volt egy helyen. — Es itt átadjuk a szót magának az elbeszélőnek:

„Onnan elindultunk — ugymond — még a következők maradtak ott: Egy Petőfi nevezett, kivel többször személyesen beszéltem; hozzávetőleg kora 60 év felé jár és magát nős és gyermekesnek mondotta Magyarországon. Ezen uri ember nem volt beosztva a hadseregbe, hanem előbb az ölmányában mint munkás, később ugyanott mint felügyelő volt, kit mint ilyent hagyttam ott.“

Elbeszélő előadása szerint Petőfit többekkel bányamunkákban fogták. Ők 284-en indultak el, kik közül betegség és más okból 100-an Olaszországban maradtak; a többiek Bécsig jöttek s onnan oszlokat szét. Mindnyájan orosz utlevéllel voltak ellátva. Monosses D. a kihaltatásnál a magát felmutatni nem tudta, mivel hazaeérkeztek kérényit íratni valami szolgálat nyerhetése iránt a belügyminiszteriumhoz, utlevél a kérelemhez mellékelte. A postai uton elküldött folyamodványról revénye van.

Al-Csik, 1877. június 10.

Csik-Tusnád nemes egyházközségében e hó 10-én lélekemelő ünnepély volt. Ekkor tartá t. Kovács Gyárfás új áldozár ur első szent miséjét a csik-tusnádi anyatelepben főt. Mártonffy János és n. t. Kónc István plébános urak karvezetése mellett. A szónok n. t. Ferenczi Károly szent-királyi plébános ur volt, ki élénken az új pap elé tárta mindazon küzdelmeket, rágalmakat s általán az egyház azon szenvedéseit, melyeknek valamint általán mindenki, úgy annak egyes tagjai is alávetve; mert ha bántalmaztatva sir az édes anyja, lehetetlen, hogy köszívnek legyenek irányában gyermekei. A templomi ünnepély kellő rendben véget érve, a tusnádi plébános n. t. Kónc István ur vendégteretett mutató 70-nél több terítéket asztala mellé sorakoztunk, hol a pohárköszöntők sorát az új áldozár nyitotta meg, nagymélt. püspök urunka emelvény poharat. Folytak a jókívánatok a maga rendjén, midőn főt. Imecs Fülöp Jákó somlyai igazgató ur azon eszmét pendítette meg: ha a somlyói szegény, de jó tanuló fiak ösztönzésére valami utat-módot lehetne találni. Ki is találta ezt rögtön ő maga, mert „szerény adományok a csik-somlyói tanulóknak javára“ cim alatt egy aláírási ívet rögtönzve, számosan irtak alá a nevezett círt, elől mevény jő példával n. t. Kónc István ur 5 frttal, mit minden következő évre jutalmul felajánlani szives volt. Követte őt Balázs Antal ur, zászlót is ígérve a gymnasiumnak és más lelkes adakozók. Ezután felállott szintén az adakozók között levő n. t. Csizser János szent imrei költő plébános ur fenséges és mély vallásos érzelmel leheli alkalmi költeményével, melyet költészeti és tartalmi szépségénél fogva bátor vagyok levelemben írni:

Tisztelendő Kovács Gyárfás albumába.

1877. június 10.

Zugó tenger partján áll egy ifju hajós,
Merengve égbe néz s úgy tesz, miként a jós;
Ajánk mosoly lebeg, szemében üdv ragyog,
Szívéből fohász kél: „Oh hála! itt vagyok!
Kis naszádom hozott idáig engemet,
Az élet folyamán kibírtam a szelet.
De im! most tenger áll előttem s úgy zajong,
Az óriás hajón sok szív eseng, ajong.“
De kél a hős vezér és szól: „Ne féljetek!
Bennem bízotok ti kishűt emberek!
S az ifju nem haboz, bátran hajóra lép,
Örömszajok között üdvözlő ott a nép.“

Ezen ifju hajós te vagy, új pályatárs!
A tenger az élet, melyben vihar csatáz,
A hajó az egyház; vezére, Jézusunk,
Kivel bizton hisszük, hogy majd célhoz jutunk.
Hajónk árbocfaja az ő szent keresztje,
Vitorlája a hit, szentlélek a szele.
Horgonyunk a remény, lánca a szeretet,
Jer velünk, e hajó az istenhez vezet!

V. Csizser János.

E nagy hatást gerjesztő költemény felolvasása után bekövetkezett az ebéd vége is. Mindenki a legjobb kívánnal távozott mind a házigazda n. t. Kónc urtól, kívánva, hogy az isten emlékezzék meg

áldozatairól, melyekkel igen sok nyomort enyhített szegénységet vizsgált, iskolái és egyházi célokra előmozdította s az új áldozár urnak is csaknem 20 éven át jötevé patronusa és primitiójának feltartója volt; — mind az új áldozártól, kinek szívünk mélyből kívántuk, hogy a mindenható életnek kedveze, igen sokáig tartsa meg az ő dicőségének, az emberek üdvének előmozdítására, a hon és az egyház javára.

Bibó.

Legujabb.

Bécs, jun. 16. A közepetengeri török hajóraj parancsnoka Kréta ellen utasításokat kapott. — A szigetén levő török sereg erősítést kapott.

Bécs, jun. 16. A muszka cár — tán a Pestre szánt török rendjelek ellensúlyán — bir szerint több orosz érzelműnek ismert osztrák föltízst és politikát kíváló orosz rendjelekkel készült kiintetni. Ultramon-tan körökben nagy izgatottságot okoz a pétervári panszláv bizottságnak egy állítólagos titkos levele, mely egyházi címen nagy összegekre rugó pénzbeli segélyt ígér azon cseh közönségeknek, amelyek papjaikon és hitükön taladni s az orosz egyház keblébe belépni vállalkoznak.

Konstantinápoly, jun. 16. Kars várát az oroszok három nap óta szakadatlanul lövik. Itt általános hiszik, hogy ez egy döntő rohamnak akar bevezetése lenni. A vár eddig keményen tartja magát, de ha Mukhtar basa a küszöbön álló nagy ütközetben megveretnek, számbavevő az orosz hadaknak folytonos szaporítását és azt, hogy Törökország teljesen képtelen hasonló újabb erőfeszítésekre, a vár hamaros eleste több mint valószínű.

Bécs, jun. 16. A közös hadügyminiszteriumban állítólag „fontos“ tanácskozások folynak a szerb-román határon elkerülhetlennek mutatkozó némely „kisebrendű“ katonai intézkedések fölött.

Bécs, jun. 16. Egy kősa hír azt állítja, hogy Rodich legközelebb Romániába rándul s az osztrák császár üdvözlését ő viszi a cárhoz.

Szt. Pétervár, jun. 16. Gyurgyevo és Olenicánál naponta történnek mészárlások; mi részünkön sebesülés nem történt. A cár és a trónörökös ma utazik Bukuresztbe, hol Károly fejedelemmel fognak ebédelni.

Páris, jun. 16. A „Mémorial Diplomatique“ jelenti, hogy a brit kabinet kijelentette Görögországnak, hogy sem a portának való hadüzenetet, sem Epirusban és Thessaliában való ellenségeskedéstük tűrni nem fogja.

Pétervár, jun. 16. (Hivatalos.) A törökök Kars felső erősségeiről és a magaslatokon levő három ütegből lövöldöztek az orosz tábornak és a tűzerégi szállítmányt; az oroszok tüzelése elhaltatására és visszavonulásra kényszerítette őket; öt orosz tűzer megsebesített. — Az oroszok 9-ikén megszállták Alasiket és 10-én Szedje kámot; a törökök sietve Kenrijükbe vonultak vissza. élelmiszert és tábori műhely hagyva hátra.

Belgrád, jun. 16. A skuptsina első ülésében, mint hírlik. indítvány fog tétetni a szerb függetlenség ki-nyilatkoztatása tárgyában; bir szerint ez indítvány elfogadására két harmad többség biztos. A Javor mentén hadtestet állítanak fel, hogy Montenegró részére szabad mozgást biztosítsanak.

Bécs, jun. 16. A „P. Corr.“ Plojetiből jelenti a cár ma fogja Milán fejedelmet fogadni. — Ristic Goresakoff hgnél kikallgatást kért. — Alexius nagygy a cár által a főhadiszállásra rendeltetett. — Ugyanezen lap jelenti Belgrádból: Több lökerekedő tudakolásra a külügyminiszter kijelenté, hogy a kormány nem fog mozgósítani s így lovak beszerzésére sincs szüksége. — Miután a porta valamennyi csapatát Ó-Szerbiából kivonta, a kormány Javart csak közönséges határőrökkel fogja megőrizni. — Az ez évi honvédyakorlatok elmaradnak.

Konstantinápoly, jun. 16. Az egyiptomi sereg ideérkezett. A szultán közelébb Drinápolyba megy az erősítéseket megvizsgálja.

VEGYES.

— A Deutsch M.-féle műv. intézettől a „Képes Regló“-re vonatkozólag következő sorokat vettünk: „Bécses lapjában olvaván, hogy az általunk mellékelendő „Képes Regló“- előfizetést hirdet, tisztelettel értesítjük, hogy több lapkiadó uraknak felvilágosítás-adás által a f. évi jul.-sept. évnegyedbeni korai megjelenésében akadályozva lettünk, miáltal kénytelenítettünk ennek megjelenését az okt.-dec. évnegyedre halasztani.“ — Azon előfizetőinket, kik a „Képes Regló“- előfizettek, kérjük nyilatkozni az iránt, hogy előfizetési pénzeiket visszaküldjük, vagy azokat az okt.-dec. évnegyedre megtartsuk.

A „Nemere“ kiadóhivatala.

— A kézdi orbai kerület t. c. lelkészi testülete a mai napon tisztelettel főispán ur ő méltóságánál Bálint Károly eszperes kanonok ő nagysága vezetés alatt, ki is a bemutatás alkalmával tartott szép üdvözlő beszédjében kiemelte azt, hogy ezen megyében a vallásfelekezetek oly szép egyetértésben élnek egymás között, mely mintaképeül szolgálhat akár mely más törvényhatóságnak, és végre pártfogásába ajánl a népnevelés ügyét. Főispán ur hasonló szívélyes szavakban köszönné meg a megemlékezést, ígérve a népnevelés

terén minden lehetőséget megtenni és törekvései iránt ki-kérve a hazafias támogatást. Mely után kanonok ur egyenként mutatta be a lelkészeket. Tisztelet után az egész testület látogatást tén az alispán és főjegyző uraknál, kik ezen látogatást a városi polgármester ural együtt vizsgozták is.

— A „Nemere” f. évi 48-ik számában egy közlemény jelent meg a n.-baconi papválasztásra vonatkozólag. Jól esett lelkünknek, midőn a kezdő sorokat megpillantottuk, hogy tudja meg ország-világ, mi történt Nagy-Baconban, hogy N.-Baconnak f. hó 12-én nagy, örökre, vagy legalább egy nemzedék életében felelhetetlen nagy napja volt; — de sajnálattal vettük egy pár tapintatlan kifejezést a közleménynek. Ott, hol egy egész egyházközség apraja, nagya, szegény, gazdag, férfiak és nők egy magasatos eszmétől lelkesülve, a mult tévedéseinek oklva, a pártoskodás fegyvereit letéve, a valódi keresztény szeretet fegyvereit véve kezeikbe, egymásnak kölcsönösen megbocsátva, egymás keblére borulva visznek végbe egy a maga nemében páratlan választási ténny; ott „a fő érdem” sem az egyik, sem a másik egyes egyéné, hanem az egész egyházé. A pártfőnökök époló magasatos erkölcsi erőt tanúsítottak, mint a nép sorából az utolsó oszporás. — Azt a jelenetet, mely a választás alkalmával fölmerült, látni kellett volna, — azt lehetetlen leírni. Mintha a szentlélek, az egyetértés szent lelke szállta volna meg az egész gyülekezetet, mindenki egyet értett, egyet gondolt és mint egy ember e szavakban adott kifejezést érzésének, gondolatának: „Éljen Révay Pál!” — A választás kezdetén száz ajkáról hangzott a menydörgő éljenkiáltás; de a választást elnök kijelentette, hogy a törvények értelmében le kell szavazni. Elkézdődött a szavazás és valamennyi szavazat (222) egyhangulag J. Révay Pálra esett, mire a választó elnök a szép egyetértés feletti érzékeny szavakban, örömkönyök közt hirdette ki mozarar dörgése és a nép örömrivalgásától kísérve. Hozza isten mentől előbb körülbíja az osztatlan közbizalom emberét; adjon isten neki erőt, hogy azt az osztatlan, határtalan oizalmat évek hosszu során át bírassa, isten adjon segédelmet, hogy a fölött a szép egyetértés fölött, mely az ő személye körül összpontosul, hiven öröködhessék.

Nagybaconi.

— Hídrégen mint értesítenek, két román intelligens ember a napokban bűl román lejtatott a korcs-mában, s két odavalló intelligens magyar embert, kik török érzelmük — megveretni akartak mit csak nehezen lehetett meggátolni. (Nem tesztünk intelligens románainkról ily bolond dolgot fel. Szerk.)

— Özv. Cseréy Jánosné által alapítandó „Székely nemzeti muzeum” számára Gal istváné szül. Farkas Juliánna 2 drb. régi pénz, egyik hihetőleg romai, másik 1705-ből pro libertate felirattal és a k. felérvári vár ujjá alakítása emlékére vert érem egy példányát küldötte meg Alsó-Járásról szerkesztőségünknek. Fogadja a tisztelt urnő becses adományáért a székelység köszönetét.

— Brassóba két porosz törzskari tiszt jött át a napokban a plojești muszka főhadiszállásról, még pedig — mint a „Kronstädter Zeitung” írja — hogy saját magánhasználatukra lovakat vásároljanak. Biz isten, nem rossz tréfa lenne, ha a muszka recognosciratozná és lerajzolatlan porosz tisztek által a tömösi szorost be egészen hozzánk s egyszer csak szépen besétálna, mint anno 1866. a porosz!

— Egy könnyű orosz lovas szökött át — mint hírlík — Bodzánál, ki megutazt az orosz kancsukakormány atyáskodó jóakarát. Inkább elfogattja magát s nem bánja, ha mint szökevényt főbe is lövik; de a táborozás nyomorúságait tovább nem tűri. A lovas hir szerint Brassóba vitétt.

— Emberölés. Hídrégen két oláh lakos egy odavalló cigányt erőszakolt, hogy mulattatásukra táncoljon. A cigány nem akart táncolni, mert mint mondá, táncolni nem tud. Ezen a két oláh atyafi felbőszülve, a gyámoltalan cigányra rohant, azt verni, — rugdosni kezdtek, minek következtében a cigány meghalt. Felboncoláskor a cigány tífűdő összezuza találtatott s oldalbordái összetörve.

— Egy gyanus egyén hallgatott ki szombaton a megyénél. A vagabund kinézetű egyén porosznak mondta magát, ki házájába Veimarba utazik Romániából. Letartóztatására ok nem lévén, szabadon bocsátottat.

— M. kir. honvédfőhadnagy mint török hadsergebli kapitány. Biztos forrásból értesülünk, hogy meggyénk egyik szülőtte, ki a m. kir. honvédségből kilépett, a török hadsergebli kapitánnyá nevezetett ki. Illető utlevélért folyamodott s annak megérkezése után azonnali állomási helyére, Rustukba fog utazni.

— Nyílt köszönet. Működővel társulatunkat váratlan szerencse érte: t. özv. Várhelyi Ignác né urasszony mintegy 100 firt értékű kiszerepezett szim-mivét szíveskedett egyetünknek ajándékozni. Midőn e lelkes tettet városunk közönségének tudomására hozni igyekeztünk, kedves köztársaságunknak tartjuk a melyen tisztelt ajándékozonak a legmegelőbb köszönetünket kifejezni. Fogadja legforróbb hálaérzetünk nyilvánítását, s adja az ég, hogy e nemes tett városunk közönségének hathatós példát nyújtva szolgáljon, mert egy közmívelődési egyület szellemi élete csakis úgy hozhat gyümölcsöző virágokat, ha szilárd anyagi pártolásban is részesül. Fogadja még egyszer öröklé tartó halánkat.

A működővel társulat.

— A brassói magyar dalárda 1877-ik évi június hó 23-án tartja a „Nr. 1.” kerti helyiségében (kedvezően idő esetében a nagytérben) Frank Lipot kar-nagy ur vezénylete alatt ez évi II-dik rendkívüli tánc-

cal egybekötött dalestélyét következő műsorozat-tal: 1. Ouverture „Rákóc” Kéler Bélától; cs. kir. katonai zenekar. 2. „Magyar leány” (kardal) Thern Károlytól. 3. „Magyar népdalok” a) De szomorú ez az élet. b) Marosszéki piros kláris. c) Jer őlembe. Zimai Lászlótl. 4. Egyveleg „Bánk-Bán” című ope-rából Erkel Ferentől; cs. kir. katonai zenekar. 5. „Honfida” (kardal) Zimai Lászlótl. 6. „Egy csillag árán ál” (Sopran solo) Storch A. M.-tól. 7. „Későn van már” és „Helyre Kati” (magyar népdalok) Ta-rikeny Ferentől. 8. „Alomkép” egyveleg Krausz Ala-jostól; cs. kir. katonai zenekar. 9. „Csatadal” (kardal) Huber K.-tól melyre érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgató választmány nevében Víz József, el-nök. Barácy Sándor, tit.jegyző. Belépti jegy 1 frt.

— A sepsi-szentgyörgyi „Székely-Mikó-tanoda” nyári közvizsgáinak sorrendje: Junius 24-én vasárnap délután 3—6 óráig műnek, szavalt-verseny és torná-szatból vizsgálat az összes tanodai ifjuságnak. 25-én d. 8—11 az I. középosztály A) csoportja minden tan-tárgyból, d. u. 3—6 az I. középosztály B) csoport. mind. tant. 26-án d. e. 8—11 a II. k. oszt. mind. tant. d. u. 3—6 a IV. elemi osztály mind. tant. 27-én d. e. 8—11 a III. k. oszt. mind. tant., d. u. 3—6 a IV. középoszt. minden tantárgyból. Ezen vizsgálatokra tanodánknak összes pártfogott, a tanügynek minden barátait tiszte-lettel meghívja az igazgató ság.

— A aróthi gazdasági szakosztállyal megtoldott felső népiiskolánál az 1876/7. tanévi nyilvános zárvisz-gák az I. osztály tantermében a következő sorrendben tartatnak meg: Junius 20-án 8-tól 9 óráig hit- és er-kölcstan I., II., III. oszt. 9—11 magyar nyelv- és írály-tan I., II., III. osztály. 11—12 németnyelvtan II., III., IV. osztály. 3—4 erdősiettan III. osztály. 4—6 óráig természetrajz I., II. oszt. Jun. 21. 8—10 vegytan és természetrajz III. oszt. 10—12 természettan II., III. oszt. 3—1/2 földrajz I., II. oszt. 1/2—6 történelem II., III. oszt. Jun. 22. 8—1/2 szám- és könyvvitel II., III. oszt. 1/2—11 szám- és könyvvitel III. oszt. 1/2—12 hazai alkotmánytan III. oszt. 2—4 mértan I., II., III. oszt. 4—1/2 tornaszat I., II., III., IV. oszt. Az érdem-sorozatok felolvasása és a tanév bezárása. Az énekből a vizsgálat a vizsgák folyama alatt időközönként tartik meg. — Augusztus 15-én a IV. osztály vizsgája: 8—9 nemzetgazdaságt és mezőgazdasági üzlettan. 9—10 ig általános és részletes állattenyésztés. 10—11 erdősiet- és kertészettan. 11—12 mezei rendőri törvé-nyek és gazdasági statisztika 3—4 állatbonc- és állat gyógyászat. 4—5 általános és részletes növényter-melés. 5 óra után gyakorlati kézfogások, végbizo-nyítványok kiosztása és a növendékek elbocsátása. — A növendékek rajz-, szepírás-, nyelv- és írály-gyakor-latái, mennyiségtani, természetudományi dolgozatai, térképvázlatai, munkanaplói és faragványai a vizsgála-tok folyama alatt közszemlére lesznek kitéve. — A t. szülöket és érdeklődő tantárgybarátokat tisztelettel me-hívja Bedő József, igazgató.

— A székely-keresztúri m. kir. állami tanító-képezde 1877-ik évi nyilvános közvizsgálatának na-pirendje: Junius 21. d. e. 7—11. s d. u. 3—6 a gya-korló iskola mind a hat osztályra minden tantárgyból. 22. d. e. 7—11. s d. u. 3—6. ének s zene (hegedű, zongora, ergona) a képezde I. II. III. o. 23. d. e. 7—11. hit- és erkölcstan I. II. III. o. d. u. 3—6. német nyelv I. II. III. o. 24. d. u. 4—7. testgyakorlat I. II. III. o. 25. d. e. 7—11. nevelés-oktatás I. II. III. o. d. u. 3—6. terményrajz I. II. o. alkotmánytan III. o. 26. d. e. 7—11. magyar nyelv I. II. III. o. d. u. 3—6. földrajz I. II. o. mezei gazdaság és kertészettan III. o. 27. d. e. 7—11. szám- és mértan I. II. III. o. d. u. 3—6. természet- és vegytan III. o. történelem II. III. o. 28. az írásbeli dolgozatok és háziipar munkák megvizsgálása s igazgatótanácski ülés. 29. az érdemso-rozat összeállítása. 30. d. e. 7 órakor az érdemsorozat felolvasása s a tanév bezárása. — Az ifjuság évi rajz-, írás-, nyelv- és írálygyakorlatai, szám- és mértani dol-gozatai, térképvázlatai és a gyakorlatiskola látogatásá-ról vezetett naplói háziipar munkái (vessző- és szal-mafonás) a vizsgálatok egész folyta alatt közszemlére kitéve lesznek. — A tanügy iránti érdeklődőket a vizsgálatokra szívesen látja az igazgató ság.

— Beküldetett szerkesztőségünknek: „A nők röl a nőknek” című munka. Írta és a „m. vásár-helyi jótékony nő-egylet” s a „Clotild székely-leány-árvaház” javára 1877. febr. 26-án rendezett fillér-estély-en felolvasa Sándor Kálmán. E munkában kifeje-zést nyerő hazafias eszme a magyar nőknek magyar-nyelven való nevelése s fűzetke elterjedését kíváná-tossá teszik. E fűzetke ára 10 kr, megrendelőnek bér-mentve küldetik meg. Az összes bevétel a „m.-vásár-helyi árvalányház” javára fordittatik.

Nyilttér*)

Egy jó állapotban lévő zongora kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a „Nemere” kiadó hivatalánál.

*) E rovat alatt megjelentekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

PIACI ÁRAK

		S.-Sz.- György jun. 18.		Brassó jun. 15.	
		frt.	kr.	frt.	kr.
H e c t o l i t e r	Buza (tisza) } legszebb	10	—	11	50
	} közepes	9	—	10	—
	} gyöngébb	7	40	9	—
	Buza (vegyes)	—	—	8	—
	Rozs } legszebb	6	20	6	20
	} közepes	6	—	6	40
	Árpa } legszebb	5	50	5	70
	} közepes	4	80	5	50
	Z a b } legszebb	3	30	3	70
	} közepes	3	10	3	60
K i l o g r a m m	Törökbuza	5	50	6	—
	Kása	11	—	7	25
	Borsó	6	—	6	—
	Lencse	10	—	0	—
	Fuszulyka	6	—	5	50
	Lenmag	—	—	13	—
	Burgonya	1	60	0	—
	Marhahús	—	36	—	40
	Disznóhús	—	44	—	48
	Juhhús	—	—	—	—
Faggyu friss	—	30	—	36	

Bécsi tőzsde és pénzlek június 18.

5%, Metalliques . . . 61.—	M. földt. kötv. . . 73.25
5%, nem. köles. . . 66.30	Tem. földt. kötv. . . 72.—
1860. államköles. 111.60	Erd. földt. kötv. . . 72.—
Bankrészevények . 782.—	Ezüst 111.60
Hitelrészevények . 142.60	Cs. kir. arany . . 5.98
London 126.—	Napoleon'd'or . 10.70

Felelős szerkesztő: Vécsey Róbert.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

LOTTÓHUZÁS.

Brünnben, jun. 13-án következő számok huzattak ki: 90, 15, 57, 53, 43.

Árverezési hirdetmény.

Imecsalván egy tekintélyes birtok jelen júniushó 24-én a község házánál szabad kézből nyílt árverezésen örök áron el fog árverezetni; az alábbi feltételek mellett:

- 1) Vásárló köteles a vásárlás napjától számítva 14 nap alatt, a vásár összeg 10%-át bálnatpénzüli befizetni.
- 2) A fizetés három év alatt, hat egyenlő részletbe történik — még pedig mindig szeptember 29-én és április 24-én.
- 3) Vásár összeg után mindig a fizeteskör 6% kamat is fizetendő.
- 4) A megvásárolt birtok után az idei összes függő termés is vásárlót illeti.

Imecsalván, 1877. június 4-én.

2—2

Aratógép eladás.

Egy jó szerkezetű Stobel és Barris-féle aratógép eladó. Közelebbi értesítést nyerhetni a „Nemere” szerkesztőségénél.

3—3

Haszonbéri hirdetés.

Az előpataki ásványvizek folyó év augusztushava 17-ik napján — a jövő 1878-ik év áprilhava 12-én kezdődve egymásután következő hat évre haszonbérbe adatk — a t. cz. vállalkozók a feltételeket megtekinthetik Brassóban Steriu Constantin ur váltó-üzletében — S.-Sztgyörgyön Bogdán testvér urak — és itten helyben a fürdőigazgatóságnál.

Egyszersmind köztudomásra hozatik, hogy Előpatakan minden évben augusztus 17 és 18-ik napján nagy lóvásár tartatik.

Előpatak, 1877. június 8-án.

2—3

A fürdőigazgatóság.

Nyomatott Pollák Móránál Sepsi-Szentgyörgyön.